

Studiegids Opleiding Leider ROT

Versie: 1.2, 5 oktober 2020

Instituut Fysieke Veiligheid
Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Opdrachtgever: Instituut Fysieke Veiligheid
Contactpersoon: Maarten Spoel
Titel: Studiegids Opleiding Leider ROT
Datum: 5 oktober 2020
Status: Definitief
Versie: 1.1
Auteurs: Anne Hootsen
Eindverantwoordelijk: Kenny Essers

Inhoud

	Inleiding	4
1	De functie Leider ROT	5
1.1	Beschrijving van de functie	5
1.2	De kerntaken	5
1.3	Competenties	6
2	De opleiding	7
2.1	Opleidingsontwerp	7
2.2	Programma	8
2.3	Leeractiviteiten	8
2.4	Instroomeisen	10
2.5	Studiebelasting	10
3	Examen	11
4	Betrokken personen en verantwoordelijkheden	12
4.1	Deelnemers	12
4.2	Begeleiders	12
4.3	Ondersteuning	12
4.4	Opleidingsinstituut	12

Inleiding

Voor je ligt de studiegids voor de opleiding Leider ROT. In deze studiegids vind je alle relevante informatie over deze opleiding. De studiegids is allereerst bedoeld voor de deelnemer aan de opleiding. Daarnaast is deze studiegids relevant voor alle andere personen die betrokken zijn bij de opleiding, zoals docenten. Naast uitleg over de inhoud van de functie en de beoogde leerresultaten vind je hier ook informatie over de opbouw van de opleiding.

We gaan ervan uit dat hiermee een goede basis is gelegd om met de opleiding van start te gaan. Zijn er toch onduidelijkheden, dan kun je altijd terecht bij de contactpersonen van het IFV. Veel succes gewenst!

1 De functie Regionaal operationeel leider

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke positie de functie Regionaal operationeel leider inneemt en welke kerntaken aan de basis staan van de opleiding. De inhoud van dit hoofdstuk is afgeleid van het kwalificatiedossier voor Regionaal operationeel leider.

1.1 Beschrijving van de functie

De regionaal operationeel leider maakt deel uit van het regionaal operationeel team (ROT). De aansturing tijdens een grootschalig incident vindt plaats op verschillende niveaus, te weten:

- > Richten
- > Inrichten
- > Verrichten

De regionaal operationeel leider functioneert op het niveau 'richten' en is op de volgende wijze gepositioneerd:

- > Hij ontvangt leiding van en legt verantwoording af aan de burgemeester.
- > Hij geeft leiding aan de leden van het regionaal operationeel team.

De regionaal operationeel leider geeft richting aan de crisisorganisatie. Hij plant en monitort de te behalen operationele prestaties, binnen de bestuurlijke kaders.

1.2 De kerntaken

De opleiding Leider ROT richt zich op de kerntaken zoals deze in het kwalificatiedossier van de functie Regionaal operationeel leider zijn vastgelegd:

1. Leiding geven aan het ROT
2. Adviseren en informeren van / aan het beleidsteam

1.2.1 Leiding geven aan het ROT

De regionaal operationeel leider geeft leiding aan de multidisciplinaire samenwerking in het ROT. Hij is verantwoordelijk voor het multidisciplinair aanpakken van het effectgebied van het incident. Hierin vertaalt hij de tactische informatie waar nodig naar strategische beslispunten en treedt in voorkomende gevallen namens het ROT op als adviseur naar het bestuur/de burgemeester (beleidsteam).

1.2.2 Adviseren en informeren van / aan het beleidsteam

De regionaal operationeel leider, is verantwoordelijk voor de benodigde informatieoverdracht en advisering aan de burgemeester (beleidsteam). Hij vertaalt de tactische informatie waar

nodig naar strategische beslispunten en treedt in voorkomende gevallen namens het ROT op als adviseur.

(Vanaf GRIP 2 is de regionaal operationeel leider verantwoordelijk voor het samenstellen van realistische multidisciplinair samengestelde scenario's, heldere adviezen en beslispunten voor het beleidsteam.)

De kerntaken zijn in het kwalificatiedossier *Regionaal operationeel leider* uitgewerkt.

1.3 Competenties

Elke kerntaak brengt verschillende verantwoordelijkheden met zich mee en vereist andere competenties. De opleiding Leider ROT richt zich op de competenties zoals deze in het kwalificatiedossier van de functie Regionaal operationeel leider zijn vastgelegd.

- > Leiding geven
- > Stressbestendigheid
- > Daadkracht
- > Plannen, organiseren en coördineren
- > Politiek-bestuurlijk inzicht
- > Samenwerken
- > Analyseren
- > Communiceren

In Bijlage 2 van het kwalificatiedossier *Regionaal operationeel leider* staat beschreven welke betekenis deze competenties hebben.

2 De opleiding

In de opleiding Leider ROT word je voorbereid op jouw functie als regionaal operationeel leider. Je leert wat nodig is om in crisissituaties effectief leiding te geven aan het ROT. Zo leer je onder andere over:

- > de context waarin de regionaal operationeel leider optreedt;
- > de taken, rollen en verantwoordelijkheden van de regionaal operationeel leider, de deelnemers aan het ROT, relevante crisispartners en het belang van netcentrisch werken;
- > dilemma's die je kunt tegenkomen in jouw functie als regionaal operationeel leider en hoe je hiermee om kunt gaan.

2.1 Opleidingsontwerp

De opleiding is opgebouwd uit verschillende typen leeractiviteiten. De leeractiviteiten zijn bedoeld om de verschillende elementen van de opleiding aan elkaar te verbinden. Zo is er bepaalde kennis die opgedaan moet worden, zijn er bepaalde vaardigheden die gedeeltelijk, geheel of herhaaldelijk geoefend moeten worden en is het belangrijk om te reflecteren op je eigen ontwikkeling als regionaal operationeel leider. De leeractiviteiten voor deze opleiding zijn als volgt ingericht:

Conceptueel

- Je doet kennis op en leert hoe je deze toepast in concrete werksituaties. Als professional oefen je met de systematiek van theorieën en leer je ondersteunende informatie (zowel inhoudelijk als procedureel) aan.
- Door middel van: voorbereidingsopdrachten, zelfstudie en verdieping in de bijeenkomst.

Vaardigheden

- Hier staat het oefenen van (specifieke) beroepsvaardigheden centraal, vaak gecombineerd met de conceptuele leerlijn. Je oefent het uitvoeren van deeltaken (bijvoorbeeld vergaderingen leiden, communicatieve vaardigheden, feedback geven).
- Door middel van: oefeningen en casussen tijdens bijeenkomsten.

Simulaties

- Je oefent in een gesimuleerde setting met het uitvoeren van de benodigde beroepsvaardigheden. Je oefent het uitvoeren van kerntaken waarbij de problematiek (scenario's) steeds complexer wordt en de begeleiding afneemt.
- Door middel van: realistische praktijksimulaties.

Werkplek

- Je maakt een koppeling gemaakt tussen de opgedane theorie en de (actuele) praktijk.
- Door middel van: onderzoek in eigen regio (schaduwen, klankborden, incidenten analyseren).

Persoonlijk

- Tijdens de opleiding reflecteer je op beroepservaringen en persoonlijke ontwikkeling. Je geeft betekenis aan het geleerde en je bewaakt je eigen ontwikkeling.
- Door middel van: zelfreflectie, feedback vragen aan docenten, collega's en deelnemers, meetmomenten tijdens simulaties.

2.2 Programma

De opleiding Leider ROT is opgebouwd uit 8 opleidingsdagen:

- > Dag 1: Introductie naar het hart, hoofd en handen van de regionaal operationeel leider. Je maakt kennis met de rol van regionaal operationeel leider en je formuleert jouw leerdoelen.
- > Dag 2 en 3: Het stelsel van risico- & incidentmanagement in (buiten)gewone omstandigheden. Je leert over de geldende wet- en regelgeving en over bevoegdheden bij verschillende crisistypen.
- > Dag 4: Sturingsmiddelen ROL. Je leert hoe je (technische) sturingsmiddelen die je als operationeel leider ter beschikking hebt, kunt inzetten.
- > Dag 5 en 6: Adviseren vanuit de (bestuurlijke) context, middelen en processen. Je leert het ROT aansturen en met het bestuurlijk krachtenveld omgaan op basis van dilemma's (op basis van Team Resource Management en relevante leiderschapsmodellen).
- > Dag 7 en 8: Simulatiedagen. Je oefent in realistische situaties jouw functie als regionaal operationeel leider.

2.3 Leeractiviteiten

De opleiding Leider ROT is opgebouwd uit verschillende leeractiviteiten:

- > Bijeenkomsten
- > Voorbereidingsactiviteiten
- > Persoonlijke ontwikkeling
- > Leren op de werkplek

De Elektronische Leeromgeving (ELO) is hierbij ondersteunend. In de ELO vind je per opleidingsdag informatie over de opleiding. In de Studieroute in de ELO kun je zien welk ondersteunend materiaal (zelfstudie) bij welke dag hoort. Neem deze materialen goed. Zo ben je goed voorbereid op de bijeenkomsten en haal je een zo goed mogelijk leerrendement.

2.3.1 Bijeenkomsten

De bijeenkomsten zijn bedoeld ter verdieping van de lesstof die je hebt voorbereid. De voorbereiding voor een bijeenkomst kan bestaan uit het lezen van een document of casus of het verzamelen van informatie. Deze kennis wordt door de docent als bekend verondersteld.

Tijdens bijeenkomsten zal er door middel van activerende en afwisselende werkvormen worden geoefend met de toepassing van de opgedane kennis. Dit kan door het oefenen met casussen, opdrachten of door vaardigheidsoefeningen. Tijdens de bijeenkomsten is er aandacht voor de persoonlijke inbreng van deelnemers, de gemaakte opdrachten en wordt regelmatig teruggeblikt op eerdere bijeenkomsten om de samenhang tussen verschillende onderdelen duidelijk te maken.

Informatie over de bijeenkomsten vind je in de ELO in de studieroute. In de studieroute kun je zien welke voorbereiding (zelfstudie of voorbereidingsopdracht) bij de bijeenkomst hoort.

2.3.2 Voorbereidingsactiviteiten

Zelfstudie

In de ELO vind je zelfstudie materialen. Je bestudeert deze materialen vóór een bijeenkomst. Per bijeenkomst is duidelijk aangegeven welke voorbereiding van je wordt verwacht. De opgedane kennis wordt tijdens de les als bekend verondersteld en gebruikt om verder in te verdiepen.

De zelfstudie materialen staan in de ELO in de Studieroute bij de betreffende bijeenkomsten en in de map Literatuur.

Vorbereidingsopdrachten

Vorbereidingsopdrachten zijn korte opdrachten waarbij je zelfstandig aan de slag gaat om je de theoretische kennis eigen te maken. De opgedane kennis wordt tijdens de les als bekend verondersteld en gebruikt om verder te verdiepen.

De voorbereidingsopdrachten staan in de studieroute in de ELO.

2.3.3 Persoonlijke ontwikkeling

Gedurende de opleiding word je gestimuleerd om jouw voortgang en ontwikkeling zelf te bewaken. Persoonlijke ontwikkeling heeft betrekking op het ontwikkelen van cognitieve, sociale en persoonlijke vaardigheden die de vakinhoudelijke vaardigheden aanvullen. Denk aan competenties zoals leiderschap, communiceren, samenwerken, omgevingsbewustzijn en stressbestendigheid. Je kunt op verschillende manieren en met verschillende tools aan jouw persoonlijke ontwikkeling werken:

- > Formuleren van persoonlijke leerdoelen.
- > Bijhouden van een logboek of checklists om jouw voortgang tijdens de opleiding te monitoren.
- > Feedback vragen aan collega-deelnemers en docenten.
- > (Zelf)reflectie na bijeenkomsten.

Tijdens les- en oefendagen staat de voorbereiding op jouw rol centraal. Ook komt op deze dagen het persoonlijke leren en ontwikkelen aan bod door middel van verschillende meetmomenten:

- > Observaties van de docent/beoordelaar.
- > Observaties door collega-deelnemers.

Reflecteer na afloop van elke bijeenkomst op wat je hebt geleerd en stel je leerdoelen bij voor de volgende bijeenkomst.

2.3.4 Leren op de werkplek

Het leren op de werkplek zorgt ervoor dat je de opgedane theorie en de praktijk (werkplek) met elkaar in verbinding brengt. Leren op de werkplek bestaat onder andere uit:

- > meelopen in de praktijk en schaduwten van een ervaren regionaal operationeel leider;
- > incidenten analyseren en evalueren en klankborden met een ervaren collega (regionaal operationeel leider);
- > oefenen met geleerde vaardigheden in de dagelijkse praktijk.

Meelopen in de praktijk en de reflectie daarop draagt bij aan jouw gehele ontwikkeling als regionaal operationeel leider. Je krijgt zicht op de functie en reflecteert ook op jouw eigen kwaliteiten, valkuilen en leiderschapsstijl in het vak. Met een ervaren operationeel leider kun je evalueren en reflecteren op wat je meemaakt in de schaduwrol.

2.4 Instroomeisen

Voor de opleiding Leider ROT gelden de volgende instroomeisen:

- > een aantoonbaar HBO werk- en denkniveau
- > gediplomeerd AC met minimaal 5 jaar werkervaring
- > Aanbevolen: Algemene kennis van de crisisbeheersing.

Het is voor jouw leerrendement, maar ook voor het leerklimaat binnen de groep deelnemers, van belang dat je aan deze instroomeisen voldoet. Als je niet over voldoende kennis van de crisisbeheersing beschikt, kun je voorafgaand aan de opleiding de e-learning Basiskennis Crisisbeheersing volgen. Je vindt de e-learning in de studieroute in de ELO.

2.5 Studielast

De Opleiding Leider ROT heeft een studielast van ongeveer 88 uur.

In het overzicht staat de verdeling van de studielasturen:

- > De uren in de kolom 'IFV' betreffen de contactbijeenkomsten.
- > De uren in de kolom 'Zelfstudie' betreffen de uren voor voorbereidingsopdrachten en zelfstudie.
- > De uren in de kolom 'Examens' betreffen de uren van de examenopdrachten.

Opleiding Leider ROT				
	IFV	Zelfstudie	Examens	Totaal SBU
SBU	64	16	n.v.t. ¹	80

¹ Je kunt de opleiding Leider ROT afsluiten met een examen afgenomen door het samenwerkingsverband IFV/Politieacademie (gecertificeerde examinatoren werkzaam als leider ROT). Het afsluiten van de opleiding met een examen is niet verplicht. De tijd die wordt besteed aan het examen (8 SBU) is daarom niet in deze tabel opgenomen.

3 Examen

Het examen bestaat uit een proeve van bekwaamheid. De volgende kerntaken uit het kwalificatiedossier staan centraal:

1. Leiding geven aan het ROT
2. Adviseren en informeren van / aan het beleidsteam

De proeve van bekwaamheid is een simulatie. Tijdens deze simulatie treedt je op als leider van een regionaal operationeel team. De simulatie vindt plaats op een door het IFV te bepalen locatie.

Met het succesvol afronden van de proeve van bekwaamheid, behaal je het diploma Leider ROT.

In de toetswijzer staan de opbouw en het verloop van de proeve van bekwaamheid beschreven. Ook zijn in de toetswijzer de criteria beschreven waarop je wordt beoordeeld tijdens de proeve van bekwaamheid. Bestudeer deze criteria voorafgaand aan de opleiding, zodat je weet waar je naartoe werkt tijdens de opleiding. Je kunt hierdoor ook gericht om feedback vragen tijdens oefeningen.

Je vindt de toetswijzer in de ELO in de map Algemeen.

4 Betrokken personen en verantwoordelijkheden

4.1 Deelnemers

De deelnemer regisseert actief zijn eigen leerproces. De deelnemer neemt deel aan de les- en oefendagen op het IFV en verricht zelfstudie. Daarnaast werkt hij op de werkplek aan zijn ontwikkeling als regionaal operationeel leider.

4.2 Begeleiders

Docenten

Binnen de opleiding Leider ROT zijn meerdere docenten actief. De docenten verzorgen bijeenkomsten en begeleiden deelnemers. Zij observeren, geven feedback en stimuleren de deelnemers in hun leertraject. De docenten hebben ruime ervaring op hun vakgebied, zorgen ervoor dat in de bijeenkomst een verdieping wordt gemaakt op de voorbereide stof, begeleiden de deelnemers tijdens oefeningen en reflecteren met de deelnemers op de gekozen aanpak. Ook zorgen ze ervoor dat de samenhang tussen verschillende leeractiviteiten duidelijk is door regelmatig terug en vooruit te blikken.

Decaan

De decaan verzorgt geen onderwijs, maar is eindverantwoordelijk voor de inhoud, vorm en kwaliteit van de opleiding. De decaan stuurt de docenten aan en is aanspreekpunt voor problemen.

4.3 Ondersteuning

Onderwijskundige

De betrokken onderwijskundige is verantwoordelijk voor het (klein) onderhoud van de opleiding en voert na afloop van de opleiding de evaluatie uit.

Opleidingscoördinator

De opleidingscoördinator is verantwoordelijk voor de organisatie en planning van de opleiding (data, faciliteiten, docenten), de communicatie naar de deelnemers en het plaatsen van de documenten in de ELO.

4.4 Opleidingsinstituut

De opleiding Leider ROT wordt uitgevoerd door de Crisismanagement Academie.